

УДК 327.56 (519.5)

DOI: <http://doi.org/10.32589/2412-9321.29.2024.301777>

КАН ДЕН СІК

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, Україна

e-mail: d.kan@kubg.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2191-4210>

ЗАГОСТРЕННЯ КРИЗИ НА КОРЕЙСЬКОМУ ПІВОСТРОВІ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ

Анотація

Метою статті є дослідження причин і ключових напрямів загострення кризи на Корейському півострові, а також визначення можливих шляхів стабілізації ситуації. **Методологія** ґрунтується на використанні наступних методів дослідження: метод порівняльного аналізу, системного методу, що зумовлює розгляд безпекової політики Республіки Корея та КНДР. Застосовується також порівняльний метод, що дозволяє визначити еволюцію поглядів на ракетно-ядерну проблему Північної Кореї. Також в дослідженні використано метод критичного аналізу наукових та офіційних джерел. **Наукова новизна.** На основі аналізу наявних джерел і наукових статей здійснено комплексний аналіз ситуації на Корейському півострові у світлі загострення протистоянь США–Китай і агресії росії проти України. Запропоновано змінену стратегію взаємовідносин Республіки Корея та КНДР, як шлях до подолання системної кризи. **Результати дослідження.** Проаналізовано ситуацію на Корейському півострові, і визначено, що в найближчому майбутньому ситуація на Корейському півострові стане ще напруженішою, і зміцнюватимуться як союз РФ-Китай-КНДР, так і союз США-Республіка Корея-Японія. Тобто, гонка озброєнь і нова “холодна війна” триватиме досі небувалими масштабами. Визначено, що проблема загострюється тим, що КНДР постійно нарощує та удосконалює ракетно-ядерну зброю. Автор чітко висловлює, що у світлі подій в Україні, мова про повну денуклеаризацію по-американськи – це марне зусилля, тому Республіці Корея та США необхідно змінити стратегію і будувати відносини з КНДР з позиції політичного реалізму для того, щоб уникнути нового конфлікту та забезпечити мир на Корейському півострові. Наголошується, що внаслідок кризи на Корейському півострові рівень напруженості в регіоні зріс до максимального за останні кілька десятиліть. Визначено, що загострення кризи на Корейському півострові підвищило потребу ефективних стабілізуючих дій міжнародної спільноти на Близькому Сході (іранська ядерна програма).

Ключові слова: міжкорейські відносини, політичний реалізм, ракетно-ядерна проблема Північної Кореї, денуклеаризація, ключова проблема Корейського Півострова, загострення ситуації.

EXCATENATION OF THE CRISIS ON THE KOREAN PENINSULA AND POSSIBLE WAYS TO OVERCOME IT

Abstract

The purpose of the article is to study the causes and key directions of the worsening of the crisis on the Korean Peninsula, as well as to determine possible ways to stabilize the situation. **The methodology** is based on the use of the following research methods: the method of comparative analysis, the systematic method, which determines the consideration of the security policy of the Republic of Korea and the DPRK. A comparative method is also used, which allows to determine the evolution of views on the nuclear missile problem of North Korea. The study also used the method of critical analysis of scientific and official sources. **Scientific novelty.** On the basis of the analysis of available sources and scientific articles, a comprehensive analysis of the situation on the Korean Peninsula was carried out in light of the escalation of confrontation between the United States and China and Russia’s aggression against Ukraine. A changed strategy for relations between the Republic of Korea and the DPRK is proposed as a way to

overcome the systemic crisis. **Conclusions.** The situation on the Korean Peninsula was analyzed, and it was determined that in the near future the situation on the Korean Peninsula will become even more tense, and both the Russian Federation-China-DPRK alliance and the US-Republic of Korea-Japan alliance will strengthen. That is, the arms race and the new “cold war” will continue on an unprecedented scale. It was determined that the problem is exacerbated by the fact that the DPRK is constantly building up and improving its missile and nuclear weapons. The author clearly states that in the light of the events in Ukraine, talking about complete denuclearization in the American way is a futile effort, so the Republic of Korea and the United States need to change their strategy and build relations with the DPRK from the position of political realism in order to avoid a new conflict and ensure peace on the Korean peninsula. It is emphasized that as a result of the crisis on the Korean Peninsula, the level of tension in the region has increased to the maximum in the last few decades. It was determined that the aggravation of the crisis on the Korean Peninsula increased the need for effective stabilizing actions of the international community in the Middle East (Iranian nuclear program).

Key words: inter-Korean relations, political realism, North Korea’s missile and nuclear problem, denuclearization, the key problem of the Korean Peninsula, aggravation of the situation.

Вступ. Оскільки війна в Україні та війна Ізраїлю з ХАМАС зачіпають глобальну проблему безпеки, увага міжнародної спільноти прикута до дій Північної Кореї. Це тому, що стратегічна роль Пхеньяна підтверджується на двох полях битв.

Війну в Україні Північна Корея використовує як можливість для тісного військового співробітництва з росією і зміцнення економіки, а війну між Ізраїлем та ХАМАС як центр антиамериканської солідарності, тому в обох випадках це іде на користь стратегічним інтересам Північної Кореї. Всі ці фактори свідчать про те, що міжкорейські відносини загострилися до небувалої висоти (이상민, 2023).

Міжкорейські відносини, що розвиваються на Корейському півострові, мають коротко свою історію і ключовим питанням вирішення конфлікту на сучасному етапі є ракетно-ядерна проблема Північної Кореї (Кан, 2023). Проблема ракетно-ядерного озброєння Північної Кореї є не тільки в міжкорейських відносинах, а й залишається проблемою для зовнішнього світу. Крім того, треба визначити, що немає швидкого чи простого вирішення цієї проблеми. Проблема загострюється тим, що Пхеньян постійно нарощує ракетно-ядерну зброю. Так тільки за 2022–2023 рр. Північна Корея провела більш ніж 70 випробувань ракет різного класу, а в листопаді 2023 року запустила розвідувальний супутник Землі (국정원, 2023). Звичайно, сусідні країни, в першу чергу, РК та Японія, відчувають реальну загрозу. Політики Вашингтона та Сеулу коливалися між жорсткою та поміркованою лініями, але жодна з них не мала великого впливу на внутрішню та зовнішню політику Пхеньяна.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Слід констатувати, що проблематика загострення ситуації на півострові не знайшла достатнього висвітлення в українській історіографії, оскільки, ситуація на корейському півострові змінюється надзвичайно динамічно у зв’язку з подіями у світі. Розвиток зовнішньополітичних відносин в Південній Кореї досліджувався в працях українських дослідників (Гришкін & Хегай, 2018; Коломійцева, 2017; Погорелова, 2022; Бутирська, 2023). Вказані дослідження відображають в основному лише теми економічного характеру або орієнтовані на аналіз досвіду відновлення Республіки Корея після корейської війни.

Основою джерельної бази статті є матеріали фахівців Південної Кореї та США. Професор Кім Дон Ен (2023) попереджає, що Кім Чен Ин не відмовиться від ядерної зброї. Досліджувач з РК Гин Йон Гин (2023) підкреслює, що всі ці останні події в світі призвели до того, що південнокорейці хочуть мати власну ядерну зброю. Досліджувач з США Санг Мін Лі (2023) каже, що у денуклеаризації корейського півострова не зацікавлені США та інші країни, що оточують корейський півострів.

В той же час, тема кризи на Корейському півострові потребує глибшого аналізу і уточнень.

Метою статті є дослідження причин і ключових напрямів загострення кризи на Корейському півострові, а також визначення можливих шляхів стабілізації ситуації.

Реалізація зазначеної мети передбачає вирішення наступних **завдань** теми: окреслення аналізу країн, які мають ядерну зброю та аналіз продовження ескалації ракетно-ядерної зброї в цілому і зокрема в Північній Кореї; визначення основних чинників, що впливають на взаємодію РК та КНДР; визначення змін в стратегії РК стосовно КНДР.

Методи та методологія проведення дослідження. Досягнення поставленої мети передбачає застосування наступних методів дослідження: метод порівняльного аналізу, системного методу, що зумовлює розгляд безпекової політики РК та КНДР, порівняльного методу, що дозволяє визначити еволюцію поглядів на ракетно-ядерну проблему Північної Кореї. Також в дослідженні використано метод критичного аналізу наукових та офіційних джерел.

Наукова новизна. Здійснено комплексний аналіз ситуації на Корейському півострові у світлі загострення протистоянь США–Китай і агресії РФ проти України. Запропоновано змінену стратегію взаємовідносин РК–КНДР.

Виклад та обговорення основного матеріалу дослідження. Геополітичне суперництво вивело ядерну загрозу на рівень часів холодної війни, і світ зараз стоїть на порозі ядерної війни. Відповідно до опублікованих матеріалів міжнародним Стокгольмським інститутом досліджень проблем миру, у світі налічується 12512 одиниць ядерної зброї, з них кількість придатних для використання ядерних боеголовок становить 9576. Це означає, що кількість придатних для використання ядерних боеголовок у 2023 році зросла на 86 одиниць у порівнянні з 2022 роком. Як відомо, п'ятьма країнами, які є визнаними Договором про нерозповсюдження ядерної зброї (ДНЯЗ (NPT) – це США, Великобританія, Китай, Росія та Франція. На січень 2023 року Росія посідає перше місце за володінням ядерною зброєю – 4489 одиниць. На другому місці США – 3708, на третьому місці Китай – 440, на четвертому місці Франція – 290 одиниць, на п'ятому місці Англія – 225 одиниць. Порівняно з 2022 роком ядерна зброя Китаю зросла на 60, Росії на 12. Тобто, в середньому додали 4-5 одиниць ядерної зброї. Невизнані країни, такі як Ізраїль, мають 90 одиниць, Пакистан – 170, Індія – 164, Північна Корея – 30-65 (Погорелова, 2022, с.57-58). Це означає, що ескалація ядерної зброї продовжується як визнаними, так і невизнаними країнами.

Політика жорсткого тиску та санкції ні до чого не привели, а навпаки – ще більше загострила ситуацію на Корейському півострові, і навіть, на нашу думку, зробила її критичною.

У кінці 2023 року після проведення поблизу кордону з КНДР сумісного військового навчання США-РК, лідер Північної Кореї Кім Чен Ин заявив, що більше не вважає можливим об'єднання з Республікою Корея. За його словами Південна Корея зробила стратегічною політикою “об'єднання Кореї на основі поглинання” і “моносистемність”, що суперечить “курсу об'єднання країни на основі принципу “один народ, одна держава, дві системи”. Також Кім Чен Ин заявив, що збройні сили КНДР повинні бути готові у разі надзвичайної ситуації “утихомирити” всю територію Південної Кореї, в тому числі і з допомогою ядерної зброї. Після Ханойського саміту Північна Корея більше не сподівається на відновлення переговорного процесу між США – КНДР і, відповідно, на послаблення тиску у вигляді санкцій (Кан Ден Сік, 2023, с. 68–69).

Тому необхідно змінити політику по відношенню до Північної Кореї. Світ не може не визнати КНДР ядерною державою, не можна закрити очі через те, що проблеми комусь не подобаються, тим паче проти Ізраїля, Пакистану та Індії немає ніяких санкцій з боку ООН та Світової спільноти.

Багато фахівців, досліджувачів кажуть, що для того, щоб розуміти чому Північна Корея постійно змицнює ядерну зброю, необхідно зробити аналіз дипломатичних, військових та внутрішніх справ Північної Кореї. Професор Кім Донг Ен, фахівець з питань безпеки Республіки Корея, попереджає, що в ситуації, коли у світі знову розгорілася “холодна війна” і загострюється конкурентна боротьба між США і Китаєм, враховуючи досвід війни в Україні, Кім Чен Ин не відмовиться від ядерної зброї. Тому що ядерна зброя – це для Пхеньяна гарантія зовнішньої безпеки та внутрішньої політичної стабільності. Іншими словами, це засіб існування режиму Кімів. Тиск США і Південної Кореї проти КНДР лише посилив військову напругу на Корейському півострові.

Деякі дослідники вважають, що повна денуклеаризація по-американськи – це марне зусилля. Повної, контрольованої та незворотної денуклеаризації неможливо досягти в будь-якому майбутньому, доки режим сім’ї Кімів залишається при владі.

Північна Корея збереже принаймні частину своєї ядерної зброї. Керівництво КНДР може піти на поступки в деяких питаннях, але денуклеаризація по-американськи не підлягає обговоренням, про що стало відомо вже після другого ядерного випробування (Галака, 2011, с.12–13).

Звичайно, за певну компенсацію, можливо, Пхеньян і піде на часткову денуклеаризацію, наприклад, за зняття деяких санкцій. Для режиму Кім Чен Ина ядерна зброя – це гарантія безпеки, тобто, це реальність. Ці проблеми не зникнуть, і з цим необхідно рахуватися. Крім того, необхідно врахувати, що Північна Корея вміло використовує демонстрацію сили як форму стратегії, та в багатьох випадках успішно маніпулює сусідніми країнами.

Директор інституту енергетичних досліджень США Зігфрід Хейк пропонує наступні три “но” для Північної Кореї за певну компенсацію:

1. Більше не виготовляти ядерну зброю.
2. Не розробляти далі; не удосконалювати.
3. Не розповсюджувати ядерну зброю.

Північна Корея вміло користується ситуацією, яка склалася у світі у зв’язку з війною в Україні та Ізраїлі. Вона змицнює відносини з Китаєм та особливо з Росією, постачає озброєння Росії. Також за останні 3 місяці 2023 року більш ніж 1000 контейнерів зі зброєю Північна Корея відправила до Росії, але, не дивлячись на це, вона все ж намагається демонструвати вільну дипломатію, і для цього в повній мірі буде використовувати фактор ядерної зброї. Тому, можливо, на Корейському півострові денуклеаризація стане неможливим процесом, і навіть це слово стане не потрібним на довгий час. Звичайно, це не означає, що не треба відповідати Північній Кореї на зростання військової міці. Зі зростанням військової напруженості та зростанням ризику випадкового збройного конфлікту важко передбачити майбутнє Корейського півострова (там само, с.15-16).

У разі тільки тиску та ізоляції Північної Кореї з боку США і світової спільноти, Корейський півострів ймовірно потрапить у дилему гонки озброєнь і безпеки разом із кризовим посиленням військової напруги.

Повинні визнати, що Південна Корея, яка посідає 6 місце у за обсягом оборонного бюджету у світі, та Північна Корея, яка володіє ядерною зброєю, мають військову міць, щоб повністю знищити одна одну. Для стабільного управління та контролю

загрози ядерної зброї Північної Кореї необхідні превентивні та односторонні коригування та вибір. Не треба заявляти про денуклеаризацію, яка сьогодні не реальна, а треба знайти безпечну стратегію, яка б задовільнила б обидві сторони – це гуманітарна допомога та гарантія існування режиму КНДР. Сьогодні ніхто не знає, чи буде Північна Корея використовувати ядерну зброю, але РК треба знайти спосіб, щоб Північна Корея не змогла використати ядерну зброю. Ядерний потенціал Північної Кореї стрімко розвивається. Навіть після шести ядерних випробувань і заяви про завершення створення ядерної зброї в 2017 році, КНДР не припинила масове зміцнення своїх ядерних сил.

Зміцнення ядерної сили Північної Кореї відбуватиметься згідно з їхнім планом після 8-го партійного з'їзду в січні 2021 року. Навіть у цей момент працює реактор в Йонбені, який може виробити плутоній, а десь крутиться центрифуга, збільшуючи кількість високозбагаченого урану.

Постійно з'являються різні типи нових ракет, які можна використовувати як засіб транспортування ядерних боеголовок, а також як континентальні балістичні ракети. Важко охарактеризувати намір Північної Кореї постійно посилювати ядерний потенціал, але це національний вибір, розрахований на дипломатичний, військовий та внутрішній рівні. Відносно дипломатії – це можна розглядати як примусову дипломатію, спрямовану на викорінення його як інструменту переговорів для отримання послаблення санкцій або поступок від США. На військовому рівні це блокування та стримування військових загроз з боку США чи Південної Кореї.

Завдяки розробці різноманітних ракет, здатних нести ядерну боеголовку, Північна Корея розширює спектр своєї стратегії ядерних операцій від стратегічного карального стримування, спрямованого на нанесення ударів по материковій частині США, до тактичного стримування самооборони на Корейському півострові та в регіоні. На внутрішньому системному рівні також важливим є намір створити умови, за яких північні корейці зможуть зосередитися на економічній діяльності, вирішуючи свої проблеми безпеки за допомогою ядерної зброї. Найбільший страх для режиму Кім Чен Ина, можливо, не Південна Корея чи США, а зміна мислення північнокорейського народу. В епоху правління Кім Чен Ина Північна Корея зосереджується не на економічному розвитку, а на збереженні та зміцненні її військової могутності. (Гришкін & Хегай, 2018, с.758). Це неминуче через зовнішні проблеми безпеки, з якими вона стикається.

Не зважаючи на те, що Північна Корея приділяє увагу економічному розвитку, вона розвивається по “паралельному шляху 2.0”, заснованого на ядерній силі, щоб одночасно вирішувати питання економіки та безпеки, вирішуючи проблеми безпеки шляхом зміцнення свого національного оборонного потенціалу. “Ядерна сила – необхідна і достатня умова розвитку сильної армії і будівництва процвітаючої і сильної соціалістичної країни” (이상민, 2023, р.14).

Як відомо, після повномасштабного вторгнення росії в Україну змінилися міжнародні відносини і глобальна політика, і це безумовно вплинуло на систему безпеки і на Корейському півострові. Особливо в умовах посилення протистояння Китай–США (Галака, 2011, с.17). Багато фахівців вважають, що треба змінити розгляд зовнішньої політики безпекової політики РК, здійснити комплексний аналіз політики РК щодо інших держав, насамперед щодо Росії, США, Японії, Китаю, Північної Кореї, змінити розгляд зовнішньої безпекової політики РК. Сеул намагається уникнути загрози власним економічним інтересам у торгівлі з росією та Китаєм, але така прагматична політика РК може ускладнити відносини, в першу чергу, з союзником США, з країнами Європейського союзу і, звичайно, може вплинути на імідж РК на

світовій арені. Не слід забувати і те, що РК сьогодні перебуває в оточенні небезпечних сусідів, а війна в Україні загострила відчуття вразливості. Війна в Україні значно посилила страхи РК щодо загроз з боку КНДР, яка агресивна та не передбачена, яка удосконалює своє ракетно-ядерне озброєння. Крім того, агресія росії проти України зміцнила рішучість Північної Кореї і подальший розвиток своєї ракетно-ядерної зброї. Всі ці події привели до радикалізації південнокорейського суспільства щодо необхідності мати свою власну ядерну зброю (근영근, 2023, р. 17). Парадоксально те, що Північна Корея, яка займає місце в другій сотні економік світу, більше ніж Південна Корея впливає на баланс сил у Північно-Східній Азії, не тільки завдяки тому, що є де-факто ядерною державою, хоча невизнаною Радою Безпеки ООН, але й завдяки у відстоюванні своїх інтересів, що змушує і Республіку Корея, і США та не лише їх йти на переговори з цієї країною.

Чому так трапилося? Тому що, на жаль, у вирішенні справ на Корейському півострові і в регіоні Північно-Східної Азії, Південна Корея, не зважаючи на суттєву економічну вагу та членство в різних міжнародних організаціях, через залежність від військово-політичних зобов'язань перед США і вимушеність отримувати схвалення США на багато своїх зовнішньополітичних санкцій, не стала впливовим елементом балансу сил. Жодна її ініціатива щодо вирішення проблем безпеки в ПСА, проблем Корейського півострова не набула свого розвитку. Так, незважаючи на велику роль, зіграну президентом Республіки Корея Мун Дже Іном, для забезпечення переговорів між США та КНДР, президент США Трамп утримався від проведення тристоронніх переговорів США-КНДР-РК, навіть під час зустрічі у Пханмунджомі 30 червня 2019 р.

Тому, звичайно, Кім Чен Ін каже, що немає чого зустрічатися з Південною Кореєю, тому що вони самостійно нічого вирішити не можуть і наполягає лише на двосторонню зустріч США–КНДР.

Як відомо, з приходом чергової адміністрації чи республіканської, чи демократичної, фундаментальні цілі зовнішньої політики США не змінюються, змінюються лише методи і стиль досягнення цих цілей. Завданням №1 є забезпечення світового панування США. В Азійсько-Тихоокеанському регіоні розширеного до Індо-Тихоокеанського, пріоритетом США оголошено збереження їхньої військової присутності та зміцнення існуючих з часів Корейської війни військово-політичних альянсів з Південною Кореєю і Японією.

Крім того ідуть перемовини по створенню нових альянсів такого типу як США–Японія–Австралія–Індія направлених проти Китаю. Відносно ж ядерної проблеми Північної Кореї, яка є однією з головних проблем нестабільності на Корейському півострові, відомий американський експерт з корейських питань Віктор Ча сказав, що головне завдання США на Корейському півострові – не денуклеаризація, а поява “єдиної Кореї”, яка стане глобальним партнером США у світових справах (Cha, 2009, р. 125–126).

Необхідно також признати, як нині в Південній Кореї вважають, що неможливо захиститися від ядерної загрози Північної Кореї звичайним озброєнням, тому що відстань занадто коротка. Тому можливості протиповітряної оборони також обмежені.

Якщо врахувати, що Пхеньян продовжує працювати над удосконаленням балістичної міжконтинентальної ракети, яка може досягнути навіть США, то починають брати сумнівні відносно протиракетної оборони. Корейський півострів – це регіон, де стикаються стратегічні інтереси держав: росії, Китаю, Японії та США. Тому важко виключити можливість того, що поява єдиної держави на Корейському

півострові не вітатиметься. Навіть якщо Північна Корея буде денуклеаризована, можливість об'єднання не зросте, тому є голоси, які не можуть виключити можливість того, що ці країни не бажають денуклеаризації (там само, р. 127–128).

Поширюються думки, що незалежне ядерне озброєння є єдиним доступним для РК виходом з метою забезпечення власного виживання. Існують багато внутрішніх і міжнародних суперечок щодо Північнокорейської ядерної загрози. Чи можна довіряти ядерному стримуванню США? Існують різні аргументи “за” і “проти”. По-перше, чи треба РК мати власну ядерну зброю? По-друге, чи дійсно великі держави, які оточують Корейський півострів бажають об'єднання Кореї і миру на корейській землі? По-третє, чи можна довіряти альянсу РК-США, та ядерному стримуванню США? У зв'язку з тим, що РК межує з Північною Кореєю, ефективність системи протиракетної оборони у відповідь на північнокорейську ядерну загрозу буде вкрай обмеженою. З цієї причини способи стримування північно-корейської ядерної загрози може стати тільки власне ядерне озброєння або денуклеаризація Корейського півострова, та опора на розширення стримування Північної Кореї з боку США. Серед південних корейців, що бажають мати власну ядерну зброю, становить 76,6% (дані на січень 2023 р. згідно з опитуванням Korea Gallup). Це свідчить про те, що південнокорейці не дуже довіряють американо-південнокорейському спільному проєкту протистояння Північнокорейській ядерній загрозі і не дуже вірять успіху міжнародної спільноти по денуклеаризації Корейського півострова. З іншого боку, якщо подивитися на нещодавню Вашингтонську декларацію Байден – Юн Сок Йоль, то США вважають, що РК повинна покладатися на спільне стримування РК-США-Японія проти Північної Кореї, включаючи розширене стримування, яке забезпечує Південна Корея, і в той же час проводити денуклеаризацію Корейського півострова. Крім того, щоб посилити стримування проти Північної Кореї, стверджується, що всі можливості Південної Кореї, включаючи звичайне озброєння та системи протиракетної оборони, повинні бути ідеально інтегровані в об'єднану командну структуру Кореї та США під командуванням військового командувача США.

З іншого боку в разі спроби мати власну ядерну зброю, РК може потрапити під санкції міжнародної спільноти.

Однак, враховуючи протистояння США-Китай на світовій арені, через геополітичну важливість Корейського півострова міжнародна спільнота не зможе як слід застосувати санкції проти РК. Крім того, РК виробляє багато важливих комплектуючих складових таких як напівпровідники. Таким чином, можна зробити висновок, що південнокорейці не дуже довіряють стримуванню Північної Кореї у формі співпраці РК-США-Японія з наступних двох причин: по-перше, як можна довіряти стратегії стримування Північної Кореї, коли КНДР може атакувати навіть територію США, скільки є людей, які вірять в це. По-друге, з історії ми бачимо, що Японія неодноразово послідовно відмовлялася співпрацювати в альянсі РК-США-Японія, говорячи про протидію північнокорейській загрозі. Чи не використовують США та Японія північнокорейську загрозу для підготовки протистояння китайській загрозі, чи це не є стратегічне протистояння китайській загрозі? (Кан Ден Сік, 2023, с. 70–71).

Необхідно також додати, що в січні 2024 року КНДР успішно провела випробування гіперзвукової балістичної ракети, а це означає, що за лічені секунди ракета може атакувати Південну Корею, крім того, у зв'язку з великою швидкістю ракети, не існує ефективного методу боротьби з такими ракетами. У листопаді 2023 року КНДР успішно запустила розвідувальний супутник Землі. Всі ці фактори свідчать про те, що ситуація на Корейському півострові вкрай загострилася.

Сьогодні багато південнокорейців ставлять питання чи потрібно Північній Кореї, яка продовжує розробляти і удосконалювати ракетно-ядерну зброю, надавати гуманітарну допомогу?

Неякісна їжа, з якою борються північнокорейці, ситуація з охороною здоров'я – це питання “права на життя” загальнолюдської цінності, яке не можна ігнорувати як співвітчизники. Тому уряд РК має намір сприяти наданню гуманітарної допомоги з братерської точки зору, незалежно від військової політичної ситуації. Проте уряд докладає зусиль для підвищення прозорості розповсюдження, щоб підтримка надавалася своєчасно там, де це абсолютно необхідно. Чи можна поєднати санкції проти Північної Кореї та поживлення міжкорейських обмінів та співпраці? Звичайно, уряд Південної Кореї буде сумлінно виконувати санкції проти Північної Кореї, визначені міжнародним співтовариством для вирішення північнокорейської ядерної проблеми. Водночас, у рамках санкцій можна сприяти обміну та співпраці у сфері гуманітарної допомоги та соціальної культурної сфери. До речі, співпраця з метою покращення гуманітарної ситуації жителів Північної Кореї, соціальні та культурні обміни з метою відновлення етнічної ідентичності безпосередньо не підпадають під санкції. Таким чином, якщо буде угода з боку Північної Кореї, то співпраця у сферах лісового господарства, питної води та санітарії, які є вкрай необхідними у сфері суспільного життя, може здійснюватися за допомогою відповідних процедур, таких як звільнення від санкцій. Як зазначено в “сміливій ініціативі”, уряд планує різко покращити економіку Північної Кореї та рівень засобів до існування людей, а також крок за кроком розширювати економічне співробітництво відповідно до прогресу денуклеаризації, особливо демонструючи незмінну солідарність альянсу РК–США та надаючи важливу можливість для покращення корейсько-японських відносин. Це гарантія рушійної сили денуклеаризації, миру та процвітання на Корейському півострові (там само, с. 72–73).

З нагоди 70-річчя Угоди про перемир'я та 70-річчя заснування Альянсу РК–США відбувся саміт РК–США з метою прискорення розвитку “Глобального всеосяжного стратегічного альянсу”. РК–США посилять прихильність розширення стримування у відповідь на ядерну проблему Північної Кореї.

Завдяки двом корейсько-японським самітам у березні та травні 2023 р. було зміцнено людські зв'язки та довіру між лідерами Республіки Корея та Японії, а також розширено основу для вирішення нерозв'язаних конфіденційних питань між двома країнами, зміцнення безпеки та економічного співробітництва. Незмінна солідарність РК–США та покращення відносин РК–Японія ще більше розширили сферу співпраці РК–США–Японія і у сфері безпеки.

Лише якщо Південна Корея та США послідовно й спільно проводитимуть політичну взаємодію з Північною Кореєю, міжкорейські відносини зможуть стабільно прогресувати.

Необхідно перетворити угоду про перемир'я на мирну угоду. Зміцнення військової довіри є важливим, а також розширення економічної співпраці та соціальних і культурних обмінів є необхідним, але найголовніше для сприяння миру на Корейському півострові це те, що потрібні відчайдушні зусилля, щоб розірвати порочне коло взаємної ворожнечі та злості.

Без миру у відносинах і без миру між корейцями, мир на Корейському півострові, який гарантований правовою та інституційною мирною системою та документами, не має сенсу.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. На підставі вищевикладеного можна дійти висновку, що щоб досягти прогресу, необхідно застосувати фундаментальний підхід одночасно не тільки вирішення військового протистояння, але і також політичної стабільності.

Перехід від системи перемир'я до мирної системи, а також мирне вирішення північнокорейської ядерної проблеми, пов'язаної з нею, пом'якшить військове протистояння між Півднем і Північчю та покращить міжкорейські відносини та послабить почуття взаємної неприязні.

Можна визначити такі шляхи подолання кризи на Корейському півострові:

1. Зміцнення військової довіри.
2. Розширення економічної співпраці.
3. Розширення соціальних та культурних обмінів.
4. Зусилля, щоб розірвати порочне коло взаємної ворожнечі та злості.
5. Перехід від системи перемир'я до мирної системи та мирне вирішення північнокорейської ядерної проблеми.
6. Покращення міжкорейських відносин шляхом зміни стратегії до Північної Кореї.
7. Щоб досягти незворотного прогресу необхідно застосувати фундаментальний підхід одночасно не тільки для вирішення військового протистояння, а необхідні також покращення відносин політичного протистояння.

ЛІТЕРАТУРА

- Бутирська, Н. (2023). *Україна та Республіка Корея: далекі географічно – близькі за духом*. Київ: Рада зовнішньої політики “Українська призма”.
- Галака, С. П. (2011). ООН та нерозповсюдження ядерної зброї. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*, 96(1), 11–17.
- Гришкін, В. О., Хегай Є. О. (2018). Особливості інноваційного розвитку Південної Кореї. *Молодий вчений*, 10(2), 757–760.
- Кан Ден Сік (2023). Ракетно-ядерна проблема Північної Кореї як ключовий фактор дестабілізації Північно-Східної Азії. *Вісник КНЛУ. Серія “Історія, економіка, філологія”*, 28, 66–72.
- Кістерський Л. Л., Орехова Т. В. (2022). Україна-Південна Корея: потенціал економічної кооперації. *Економіка і організація управління*, 2(46), 32–44.
- Коломійцева, В. І. (2017). Причини та передумови економічного зростання Південної Кореї. *Економіка і суспільство*, 12, 52–56.
- Погорелова, І. С. (2022). Північнокорейська ядерна проблема та можливі сценарії її розвитку. *“Acta de Historia & Politica: Saeculum XXI”*. Чорноморський національний університет імені Петра Могили, 4, 54–63
- Cha, V. (2009). What do they really want?: Obama's North Korea conundrum. *The Washington Quarterly*, 32(4), 119–138.
- 이상민 (2023). 남북 강대강 국면과 한반도 위기관리 방안. *평화+통일 Peace+Unification monthly*, 197, 12-18.
- 국정원 (2023). 러시아 북한의 위성 설계 도와 데이터 분석 제공한 정황. *조선일보*.
- 근영근 (2023). 한국이 핵 무장을 기우는 이유: 지정학과 상존 전략. *동아시아 재단 정책 논쟁*, 제196호.

REFERENCES

- Butyrskaya, N. (2023). *Ukraina ta Respublika Koreia: daleki heohrafichno – blyzki za dukhom*. Kyiv: Rada zovnishnoi polityky “Ukrainska pryzma”.
- Halaka, S. P. (2011). OOH ta nerozpozovsiudzhennia yadernoi zbroi. *Aktualni problemy mizhnarodnykh vidnosyn*, 96(1), 11–17.
- Hryshkin, V. O., Khehai Ye. O. (2018). Osoblyvosti innovatsiinoho rozvytku Pivdennoi Korei. *Molodyi vchenyi*, 10(2), 757–760.
- Kan Den Sik (2023). Raketno-yaderna problema Pivnichnoi Korei yak kliuchovy faktor destabilizatsii Pivnichno-Skhidnoi Azii. *Visnyk KNLU. Seriiia “Istoriia, ekonomika, filolohiia”*, 28, 66–72.
- Kisterskyi L. L., Orekhova T. V. (2022). Ukraina-Pivdenna Koreia: potentsial ekonomichnoi kooperatsii. *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia*, 2(46), 32–44.
- Kolomiitseva, V. I. (2017). Prychyny ta peredumovy ekonomichnoho zrostantia Pivdennoi Korei. *Ekonomika i suspilstvo*, 12, 52–56.
- Pohorielova, I.S. (2022). Pivnichnokoreiska yaderna problema ta mozhlyvi stsenarii yii rozvytku. “*Acta de Historia & Politica: Saeculum XXI*”. *Chornomorskyi natsionalnyi universytet imeni Petra Mohyly*, 4, 54–63.
- Cha, V. (2009). What do they really want?: Obama’s North Korea conundrum. *The Washington Quarterly*, 32 (4), 119–138.
- 이상민 (2023). 남북 강대강 국면과 한반도 위기관리 방안. *평화+통일 Peace+Unification monthly*, 197, 12-18.
- 국정원 (2023). 러시아 북한의 위성 설계 도와 데이터 분석 제공한 정황. *조선일보*.
- 근영근 (2023). 한국이 핵 무장을 기우는 이유: 지정학과 상존 전략. *동아시아 재단 정책 논쟁*, 제196호.